

SREDIŠNJI DRŽAVNI URED
ZA DEMOGRAFIJU I MLADE

RODILJNE I RODITELJSKE potpore

SREDIŠNJI DRŽAVNI URED
ZA DEMOGRAFIJU I MLADE

RODILJNE I RODITELJSKE potpore

IMPRESSUM

Glavna urednica:

Državna tajnica Željka Josić, dr. med.

Autori:

Središnji državni ured za demografiju i mlade
Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i
socijalne politike

Nakladnik:

Središnji državni ured za demografiju i mlade
URL: <https://demografijaimladi.gov.hr/>

Lektura:

Vesna Pudrlja, mag. educ. cro, mag. phon.
(Lekto-fon, obrt za lektoriranje)

Dizajn:

Zo Dizajn obrt za usluge, Zagreb

Ilustracija i fotografija:

Shutterstock i Freepik

Tisak:

Og grafika d.o.o., Jastrebarsko
Zagreb, listopad 2023.

SADRŽAJ

Predgovor	6
Zaposleni i samozaposleni roditelji	10
Rodiljni dopust	11
Očinski dopust	11
Roditeljski dopust	12
Rad s polovicom punog radnog vremena	14
Pravo na rad s polovicom punog radnog vremena zbog pojačane njege djeteta	14
Stanka za dojenje	15
Dopust trudne radnice ili dopust radnice koja je rodila ili dopust radnice koja doji dijete	16
Slobodan radni dan za prenatalni pregled	18
Prava zaposlenog ili samozaposlenog roditelja djeteta s teškoćama u razvoju	18
Mirovanje radnog odnosa do treće godine djetetovog života	21
Roditelji koji ostvaruju drugi dohodak, roditelji poljoprivrednici i nezaposleni roditelji	24
Rodiljna i roditeljska pošteda od rada	26
Roditelji izvan sustava rada	27
Rodiljna i roditeljska briga o novorođenom djetetu	28
Prava posvojitelja djeteta	30
Prava udomitelja	35
Jednokratna novčana potpora za novorođeno dijete	36
Postupak ostvarivanja prava	38
Pojmovnik	42
Kontakti	44

PREDGOVOR

državna tajnica
Željka Josić, dr. med.

Vrijeme pripreme za roditeljstvo, kao i sve radosti i izazovi koje ono nosi, otvaraju novo poglavlje u životu roditelja koji prihvaćaju nove uloge te se prilagođavaju novim prioritetima i izmijenjenom rasporedu života na koji su bili navikli.

Vrlo je teško pisati o roditeljstvu iz jednog ugla, s obzirom na to da smo različiti i da svatko od nas u različitim fazama života unosi jedinstveni dio sebe, prilagođen individualnim obrascima ponašanja i navikama.

Prema Obiteljskom zakonu (članak 91.), roditeljsku skrb čine njihove odgovornosti, dužnosti i prava, u svrhu zaštite i promicanja djetetovih osobnih i imovinskih prava te dobrobiti. Roditeljsku skrb roditelji su dužni ostvarivati u skladu s djetetovim razvojnim potrebama i mogućnostima.¹ Također, roditelji su dužni i odgovorni skrbiti se o zdravlju djeteta te mu omogućiti korištenje mjera za očuvanje te unaprjeđenje zdravlja i ozdravljenje u slučaju bolesti² (članak 93.).

Polazeći od prepostavke da smo to željeli, da smo se tome nadali; roditeljstvo vidimo pozitivno obojeno, koje na neusporediv način s nekim drugim ulogama i razdobljima s kojima se tijekom života susreću, oplemenjuje i obogaćuje život djece i roditelja.

Da bismo vam barem na jedan način olakšali prve dane roditeljstva te vas, barem djelomice, pošteldjeli zavrzlama oko „papirologije”, donosimo vam kratak i nadamo se, koristan informativni sadržaj pripremljen u svrhu obaveštavanja o pravima iz područja rodiljnih i roditeljskih potpora.

Cilj nam je pružiti informacije, podršku i pomoć budućim i postojećim roditeljima tijekom postupka ostvarivanja prava – podnošenja zahtjeva, prikupljanja potrebne dokumentacije – te informacije o ustanovama nadležnim za provedbu zakona i ostvarivanje prava.

Ovaj materijal namijenjen je roditeljima, majci i/ili ocu djeteta i drugim osobama koje na temelju odluke nadležnog tijela ostvaruju roditeljsku skrb: posvojitelju djeteta, skrbniku, udomitelju ili drugoj fizičkoj osobi kojoj je maloljetno dijete odlukom nadležnog tijela povjereno na svakodnevnu skrb; a koji se žele upoznati sa svojim pravima.

Vama i vašoj djeci želimo bezbrižno i radosno zajednički provedeno vrijeme!

¹ Obiteljski zakon (Narodne novine, broj 103/15, 98/19, 47/20), članak 91.

² Obiteljski zakon (Narodne novine, broj 103/15, 98/19, 47/20), članak 93.

RODILJNE I RODITELJSKE POTPORE

Sustav rodiljnih i roditeljskih potpora uređen je **Zakonom o rodiljnim i roditeljskim potporama** (Narodne novine, broj 152/22 – u daljem tekstu: ZRRP) kojim se, radi zaštite materinstva, njegove novorođenog djeteta i njegova podizanja te usklađenja obiteljskog i poslovog života, propisuje pravo roditelja (i njemu izjednačene osobe koja se brine o djetetu) na vremenske i novčane potpore, kao i uvjeti i način njihova ostvarivanja i financiranja te tijela nadležna za provedbu Zakona.

Cilj nam je putem sustava rodiljnih i roditeljskih potpora omogućiti što ravnomjerniju podjelu prava i obveza između oba roditelja, što može imati višestruke koristi za roditelje i položaj majki na tržištu rada, ali i za novorođeno dijete.

Odredbe ZRRP-a primjenjuju se na roditelje u bračnoj i izvanbračnoj zajednici, kao i na roditelje ili njima izjednačene osobe koje se brinu o djetetu, a koje se ne nalaze u bračnoj ili izvanbračnoj zajednici.

U daljem smo tekstu sustav rodiljnih i roditeljskih potpora prikazali s pomoću pojedinačno izloženih prava, njihovih kratkih opisa i sadržaja, specifičnosti i posebnih uvjeta koje je potrebno ispuniti.

Odredbe o roditeljskim potporama u skladu su s aktima EU-a:

Direktiva Vijeća 92/85/EEZ od 19. listopada 1992. o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja na radu trudnih radnika te radnica koje su nedavno rodile ili doje (deseta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ) (SL L 348, 28. 11. 1992.)

Direktiva 2010/41/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2010. o primjeni načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama koji su samozaposleni i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 86/613/EEZ (SL L 180, 15. 7. 2010.)

Direktiva (EU) 2019/1158 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i pružatelja skrbi i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2010/18/EU (SL L 188, 12. 7. 2019.).

Provedbu Zakona nadzire tijelo državne uprave nadležno za demografiju – **Središnji državni ured za demografiju i mlade (u dalnjem tekstu: SDUDM)**, dok se zahtjevi za ostvarivanje prava upućuju **Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje (u dalnjem tekstu: HZZO)**.

VAŽNO JE ZNATI!

- novčane potpore ostvarene prema ZRRP-u ne mogu biti predmet ovrhe ili osiguranja, osim prema sudskoj odluci ili rješenju nadležnog zavoda za socijalni rad, radi koristi djeteta za koje su ostvarene
- novčane potpore ostvarene prema ZRRP-u ne mogu iznositi manje od 70 % proračunske osnovice utvrđene Zakonom o izvršavanju državnog proračuna.
- proračunska osnovica utvrđuje se Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna svake kalendarске godine, a za 2023. godinu utvrđena je u visini 441,44 eura

PRAVA
PROPISANA ZRRP-OM MOGU
OSTVARITI SAMO OSOBE
KOJE IMAJU VAŽEĆI STATUS
OSIGURANE OSOBE U OBVEZNOM
ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU
KOD HZZO-A

Prava ostvaruju 3 skupine korisnika:

- 1 zaposleni i samozaposleni roditelji
- 2 zaposleni roditelji, oni koji ostvaruju drugi dohodak te poljoprivrednici
- 3 roditelji izvan sustava rada – korisnik mirovine, korisnik prava na profesionalnu rehabilitaciju, korisnik prava na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad, osoba nesposobna za rad, redovni učenik, redovni student i sve druge osigurane osobe HZZO-a koje pravo ne mogu ostvariti kao zaposleni ili samozaposleni roditelj; po osnovi drugog dohotka; kao nezaposleni roditelj; poljoprivrednik i dr.

ZAPOSLENI ILI SAMOZAPOSLENI RODITELJI

Ako ste zaposleni ili samozaposleni roditelj, imate pravo na:

1. rodiljni dopust
2. očinski dopust
3. roditeljski dopust
4. rad s polovicom punog radnog vremena
5. rad s polovicom punog radnog vremena zbog pojačane njege djeteta
6. stanku za dojenje djeteta
7. dopust trudne radnice / dopust radnice koja je rodila / dopust radnice koja doji
8. slobodan radni dan za prenatalni pregled
9. dopust ili rad s polovicom punog radnog vremena radi skrbi i njegе djeteta s teškoćama u razvoju
10. mirovanje radnog odnosa, odnosno djelatnosti na temelju koje je korisni stekao status osiguranika do treće godine života djeteta.

1.

RODILJNI DOPUST

Zaposlena ili samozaposlena trudnica odnosno majka za vrijeme trudnoće, poroda i njege novorođenog djeteta ima pravo na rodiljni dopust u trajanju od 28 dana prije dana očekivanog poroda³ do navršenih šest mjeseci života djeteta, koji se sastoji od obveznoga i dodatnoga rodiljnog dopusta.

1.1. Obvezni rodiljni dopust traje 98 dana neprekidno – 28 dana prije dana očekivanog poroda i 70 dana nakon rođenja djeteta.

Iznimno: ovisno o stanju trudnoće i Vašem zdravstvenom stanju, rodiljni dopust može započeti i 45 dana prije dana očekivanog poroda.

1.2. Dodatni rodiljni dopust traje do navršenih šest mjeseci života djeteta te se može prenijeti na oca djeteta u cijelosti ili u vremenski ograničenom trajanju.

Ako je dijete prerano rođeno⁴, dodatni rodiljni dopust produžuje se za onoliko dana za koliko je dijete prerano rođeno.

Naknada plaće: 100 % od utvrđene osnovice za naknadu plaće (bez ograničenja) – prosječni iznos plaće isplaćene u posljednjih šest mjeseci (prije mjeseca započinjanja rodiljnog dopusta).

2.

OČINSKI DOPUST

Zaposleni ili samozaposleni otac nakon rođenja djeteta ima pravo na očinski dopust u neprekidnom trajanju:

10 radnih dana
za jedno dijete

ILI

15 radnih dana
u slučaju rođenja blizanaca, trojki ili
istodobnog rođenja više djece

Pravom se može koristiti do navršenih šest mjeseci života djeteta pod uvjetom da se otac u isto vrijeme ne koristi nekim drugim pravom iz sustava rodiljnih i roditeljskih potpora.

Naknada plaće: 100 % od osnovice za naknadu plaće, koju čini prosjek isplaćenih plaća u posljednjih šest mjeseci prije započinjanja očinskog dopusta.

OČINSKI DOPUST
JE NEPRENOSIVO
PRAVO!

³ Dan očekivanoga poroda utvrđuje izabrani doktor zdravstvene zaštite žena iz obveznoga zdravstvenog osiguranja.

⁴ Prerano rođenim djetetom smatra se dijete rođeno prije navršenog 37. tjedna, odnosno 259. dana trudnoće, što utvrđuje nadležno tijelo vještačenja Zavoda na osnovi medicinske dokumentacije.

Uvođenje plaćenog očinskog dopusta, neprenosivog na majke, učinkovit je poticaj povećanju broja muških korisnika rodiljnih i roditeljskih dopusta te ostvarenju ciljeva EU Direktive o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i pružatelja skrbi.

Pravo na očinski dopust može se primjenjivati neovisno o sadržajno sličnim drugim pravima kojima se radnik može koristiti, a koja su propisana drugim propisima, internim aktom poslodavca ili drugim općim aktom. Naprimjer, sukladno Zakonu o radu, radnik ima pravo na oslobođenje od obveze rada uz naknadu plaće (plaćeni dopust) za važne osobne potrebe, a osobito u vezi sa sklapanjem braka, rođenjem djeteta, težom bolesti ili smrću člana uže obitelji.

Omogućavanje očevima da budu aktivno i cjelodnevno uključeni u djetetov život u njegovim prvim mjesecima uvelike će pridonijeti razvoju njihove trajne povezanosti.

ISKORISTITE
SVOJA PRAVA JER VAŠA
PRISUTNOST I RAVNOPRAVNO
DIJELJENJE BRIGE O DJECI I
OBITELJI DONOSI DOBROBITI ZA
CIJELU OBITELJ, A OSOBITO
ZA DJECU.

3.

RODITELJSKI DOPUST

Zaposleni ili samozaposleni roditelji stječu pravo na roditeljski dopust s danom navršenog šestog mjeseca života djeteta i njime se koriste u jednakom dijelu.

Pravo na roditeljski dopust osobno je pravo svake zaposlene i samozaposlene majke i zaposlenog i samozaposlenog oca, pod uvjetom da je majka djeteta zaposlena ili samozaposlena osoba u trenutku rođenja djeteta.

Iznimno, zaposleni ili samozaposleni otac ima pravo na roditeljski dopust ako majka djeteta nije zaposlena ili samozaposlena osoba u trenutku rođenja djeteta, pod uvjetom da se nije koristila pravom, odnosno da nije ispunjavala uvjete za korištenje pravom na vremenske i novčane potpore.

Zaposleni ili samozaposleni roditelj ima pravo na roditeljski dopust u trajanju od:

8 mjeseci
za prvo i drugo
rođeno dijete

ILI **30 mjeseci**
za rođene blizance, treće
i svako sljedeće dijete

Pravom na roditeljski dopust se u pravilu koriste i majka i otac, svatko u trajanju od 4 ili 15 mjeseci, s tim da svaki od njih zadržava dva mjeseca roditeljskog dopusta koja ne može prenijeti na drugog roditelja.

Ako se roditeljskim dopustom koristi samo jedan od roditelja, on za prvo i drugo rođeno dijete i dalje traje šest mjeseci; a za blizance, treće i svako sljedeće dijete traje 28 mjeseci. Drugom roditelju u tom slučaju preostaju dva neprenosiva mjeseca roditeljskog dopusta.

Fleksibilnost

Svojim se pravom roditelji mogu koristiti pojedinačno, istodobno ili naizmjenično, sukladno njihovu osobnom dogovoru.

Ukoliko pravo ne želite iskoristiti odjednom, u cijelosti, utoliko ga možete preraspodijeliti do djetetove osme godine (možete se njime koristiti najviše dva puta godišnje, svaki put u trajanju od najmanje 30 dana).

Prijenos prenosivog dijela roditeljskog dopusta između roditelja

Zahtjevu za priznavanje prava na roditeljski dopust jednog roditelja obvezno se prilaže zajednička izjava o dogovorenom prijenosu dijela roditeljskog dopusta, koju oboje vlastoručno potpisujete.

Zajedničko dijete koje roditeljima nije isto po redu rođenja

U ovom slučaju, oboje se koristite roditeljskim dopustom u polovici njegovog propisanog trajanja prema redu rođenja djeteta.

Naknada plaće: isplaćuje se u punom iznosu od utvrđene osnovice za naknadu plaće (100 % od osnovice za naknadu plaće), ali za puno radno vrijeme ne može iznositi više od 225,5 % proračunske osnovice mjesečno, odnosno **995,44 eura.**

U preostalom dijelu roditeljskog dopusta (nakon proteka tih šest odnosno osam mjeseci roditeljskog dopusta) za blizance, treće i svako sljedeće dijete, naknada se isplaćuje u iznosu od 125 % proračunske osnovice, odnosno **551,80 eura.**

JESTE?
LI ZNALI ●

ZRRP promiče odgovorno i ravnopravno roditeljstvo i uključivanje očeva u aktivno roditeljstvo – od trudnoće do ranog djetinjstva.

Radi veće fleksibilnosti korištenja prava na roditeljski dopust te prilagođavanja prema vlastitim osobnim i obiteljskim potrebama, ZRRP je donio novosti u načinu korištenja prava tako da se roditeljima daje mogućnost da se svojim pravima mogu koristiti istodobno ili naizmjenično, a ne samo pojedinačno – sukladno međusobnom dogovoru.

Dopust u slučaju smrti djeteta

Ako zaposlena ili samozaposlena majka:

- rodi mrtvo dijete prije nego što je započela koristiti rodiljni dopust ili

- ako dijete umre prije nego što je protekao rodiljni ili roditeljski dopust,

ima pravo na rodiljni dopust, odnosno ima se pravo nastaviti njime koristiti još tri mjeseca.

Ako zaposleni ili samozaposleni otac:

- nije započeo koristiti očinski dopust ili

- ako dijete umre prije nego što je protekao očinski dopust,

može ostvariti pravo na očinski dopust, odnosno ima pravo nastaviti se njime koristiti u preostalom trajanju.

 ZRRP ne propisuje kada bi otac morao započeti koristiti očinski dopust u slučaju rođenja mrtvog djeteta. Zato se na taj slučaj primjenjuje pravilo da u slučaju rođenja mrtvog djeteta, pa čak i smrti djeteta, a da otac nije započeo koristiti očinski dopust, to mora započeti idućeg dana od dana rođenja mrtvog djeteta odnosno smrti djeteta.

4.

RAD S POLOVICOM PUNOG RADNOG VREMENA

Zaposlena ili samozaposlena majka može se dodatnim rodilnjim dopustom koristiti i kao pravom na rad s polovicom punog radnog vremena.

Nakon navršenih šest mjeseci djetetova života, majka ima pravo koristiti se radom s polovicom radnog vremena u onolikom trajanju koliko se tim pravom koristila do navršenih šest mjeseci života djeteta, a najduže do navršenih devet mjeseci djetetova života.

Zaposleni ili samozaposleni roditelj može se roditeljskim dopustom koristiti i kao pravom na rad s polovicom punog radnog vremena u dvostrukom trajanju neiskorištenog roditeljskog dopusta.

5.

PRAVO NA RAD S POLOVICOM PUNOG RADNOG VREMENA ZBOG POJAČANE NJEGE DJETETA

Nakon što je u cijelosti iskorišten roditeljski dopust ili pravo na rad s polovicom punog radnog vremena, jedan od zaposlenih ili samozaposlenih roditelja, na prijedlog pedijatra ili izabranog doktora obiteljske (opće) medicine djeteta, prema nalazu i ocjeni nadležnog tijela vještačenja HZZO-a, ima pravo na rad s polovicom punog radnog vremena ako je djetetu radi njegova zdravlja i razvoja potrebna pojačana briga i njega.

Pravom se može koristiti samo jedan od roditelja, pod uvjetom da su oba roditelja zaposlena ili samozaposlena na puno radno vrijeme.

Pravo može ostvariti i zaposleni i samozaposleni roditelj ako drugi roditelj koji nema status zaposlene i samozaposlene osobe zbog psihofizičkog stanja djetetu ne može pružati pojačanu brigu i njegu.

Pravo može ostvariti i zaposleni i samozaposleni roditelj koji sâm brine o djetetu i njeguje ga.

Roditelj ne može ostvariti pravo,

odnosno ono prestaje vrijediti:

→ dok je dijete stalno ili tjedno smješteno u zdravstvenoj ustanovi ili ustanovi socijalne skrbi

→ ako je dijete svakodnevno smješteno u odgojno-obrazovnoj ustanovi duže od osam sati.

PRAVO SE MOŽE
PRIMJENJIVATI NAJDUŽE
DO TREĆE GODINE
DJETETOVA ŽIVOTA

Pri utvrđivanju rasporeda dnevnog odnosno tjednog radnog vremena, poslodavac mora uzeti u obzir svrhu korištenja pripadajućeg prava u skladu sa ZRRP-om, osim ako to zbog organizacije rada nije moguće.

6. STANKA ZA DOJENJE

Radnica ili samozaposlena majka koja doji dijete, tijekom rada u punom radnom vremenu ima pravo na stanku za dojenje djeteta u trajanju od 2 h dnevno, neovisno o tome koristi li se majčin suprug ili partner istovremeno i za isto dijete jednim od prava iz sustava rodiljnih i roditeljskih potpora.

Stanka za dojenje može se primjenjivati:

→ jednokratno
→ dva puta tijekom radnog vremena u trajanju od sat vremena (ukupno dva sata).

OVO PRAVO
OSTVARUJE SE
DO PRVE GODINE
DJETETOVA ŽIVOTA

Za vrijeme korištenja naknada plaće je 100 % proračunske osnovice, preračunane na satnu osnovicu⁵ za mjesec za koji se naknada plaće obračunava.

 O svojoj namjeri obavezno morate obavijestiti poslodavca i podnijeti zahtjev HZZO-u najmanje 15 dana prije dana početka korištenja toga prava.

⁵ Proračunskom satnom osnovicom smatra se propisani postotni iznos proračunske osnovice obračunan na satnu vrijednost s obzirom na puno radno vrijeme u mjesecu za koji se obračunava naknada plaće.

Uz zahtjev se prilaže:

1. potvrda o dojenju izabranog pedijatra ili izabranog doktora opće (obiteljske) medicine djeteta
2. potvrda poslodavca o radu u punom radnom vremenu.

Tijekom korištenja prava na stanku, radnica koja doji dijete obvezna je svaka dva mjeseca HZZO-u dostaviti novu potvrdu da doji dijete, a koju izdaje izabrani doktor.

Vrijeme stanke ubraja se u radno vrijeme.

Za vrijeme godišnjeg odmora ili privremene nesposobnosti odnosno spriječenosti za rad (bolovanja), pravo miruje.

7.

DOPUST TRUDNE RADNICE ILI DOPUST RADNICE KOJA JE RODILA ILI DOPUST RADNICE KOJA DOJI DIJETE

Poslovi štetni za zdravlje trudnice/majke i/ili djeteta

Trudna radnica ili radnica koja je rodila ili radnica koja doji dijete, koja radi na poslovima štetnim za njezino zdravlje i/ili zdravlje djeteta, ostvaruje pravo na zaštitu od štetnosti utjecaja poslova radnog mjesta na kojem radi – prema propisima o radu i/ili zaštiti na radu.

Prema propisima iz područja zaštite na radu, poslodavac je obvezan provoditi potrebnu zaštitu na radu navedenih osjetljivih skupina radnika, radi zaštite od rizika koji bi mogli ugroziti ostvarivanje materinstva i oporavak od trudnoće i poroda.

Radi zaštite od rizika kojima ne smiju biti izložene, poslodavac je tim radnicama obvezan prilagoditi uvjete i organizaciju radnog vremena, ukloniti rizike za sigurnost i zdravlje i osigurati mogućnosti obavljanja drugih odgovarajućih poslova, odnosno rad na drugom mjestu ako prilagodbe nisu tehnički izvedive ili nisu opravdane na poslovima ili mjestu rada koji su obavljale prije trudnoće ili poroda.

PRILAGODBA UVJETA,
ORGANIZACIJA RADNOG
VREMENA I PROMJENA MJESTA
RADA NE SMIJU KAO POSLJEDICU
IMATI SMANJENJE PLAĆA
RADNICAMA

Pri procjeni rizika potrebno je utvrditi vrstu, opseg i trajanje izloženosti radnika štetnostima i naporima, postupcima ili uvjetima rada da bi se procijenili svi rizici za sigurnost i zdravlje radnika i sve posljedice na trudnoću ili dojenje te donijele odluke o mjerama koje treba poduzeti radi smanjenja rizika.

Pravilnikom o sigurnosti i zaštiti zdravlja na radu trudne radnice, radnica koja je nedavno rodila i radnica koja doji utvrđuju se rizični poslovi (koji primjerice, među ostalima, obuhvaćaju poslove koji uključuju izloženost fizičkom naporu, opasnom zračenju, rizičnim biološkim agensima, opasnim kemikalijama ili plinovima, podzemnom radu u rudniku i sl.) za trudnu radnicu, radnicu koja je nedavno rodila i radnicu koja doji.

Ako nije moguće osigurati potrebnu posebnu zaštitu na radu, navedene radnice ostvaruju pravo na dopust uz naknadu plaće u skladu s odredbama ZRRP-a.

Pravo se ostvaruje od trenutka izvješćivanja poslodavca o stanju trudnoće ili početku rada nakon roditljnog ili roditeljskog dopusta i/ili o dojenju djeteta.

Trudna radnica dužna je u roku 30 dana od dana obavijesti poslodavcu o svojem stanju trudnoće dostaviti mu i potvrdu ginekologa o svojoj trudnoći.

Zaposlena majka koja se koristi pravom na roditljni ili roditeljski dopust dužna je 30 dana prije

početka rada dostaviti poslodavcu rodni list za dijete, a ako doji dijete, u istom roku i pisanu potvrdu o dojenju djeteta, a koju je izdao pedijatar ili izabrani doktor obiteljske (opće) medicine djeteta.

Ističemo da je primarna obveza poslodavaca ponuditi dodatak ugovora o radu – trudnoj radnici, radnici koja je rodila ili radnici koja doji dijete – i time joj omogućiti obavljanje odgovarajućih poslova koji ne bi bili štetni za njezino zdravlje i/ili zdravlje djeteta, a tek ako poslodavac to ne učini ili to ne može učiniti s obzirom na narav posla, slijedi mogućnost ostvarivanja prava na dopust.

Dopustom se može koristiti:

→ od prvoga sljedećeg dana nakon dana kad je utvrđeno da poslodavac trudnoj radnici, radnici koja je rodila ili radnici koja doji dijete nije osigurao raspoređivanje na druge odgovarajuće poslove

→ do dana stjecanja prava na roditljni dopust ili do navršene godine dana djetetova života

→ do dana kada su nadležno tijelo ili inspekcija utvrdili da je poslodavac otklonio štetne uvjete rada za njezino zdravlje, dojenje ili zdravlje djeteta koje doji ili ako joj je osigurao raspoređivanje na druge odgovarajuće poslove.

Naknada plaće ostvaruje se u visini prosječne plaće isplaćene u posljednja tri mjeseca koja prethode mjesecu u kojem stječe pravo na ovaj dopust, na teret poslodavca.

Noći rad

Trudna radnica, radnica koja je rodila ili radnica koja doji dijete, nije obvezna raditi noću, pod uvjetom da predviđa potvrdu ginekologa o trudnoći odnosno potvrdu pedijatra ili izabranog doktora obiteljske (opće) medicine djeteta ili potvrdu izabranog doktora specijalista medicine rada, kojom se potvrđuje da je to nužno za sigurnost njezina zdravlja odnosno za sigurnost i zdravlje djeteta.

Ako poslodavac u roku od osam dana od dana zaprimanja zahtjeva ne donese odluku, smatraće se da je pravo priznato idućeg dana od isteka tog roka.

Pravo traje u vremenu nužnom za sigurnost i zdravlje žene odnosno djeteta, za vrijeme trudnoće, do navršene godine dana djetetova života ili dok majka doji dijete do navršene godine dana djetetova života.

8.

SLOBODAN RADNI DAN ZA PRENATALNI PREGLED

Trudna radnica ima pravo na jedan slobodan radni dan mjesечно u svrhu obavljanja prenatalnih pregleda.

U dogovoru s poslodavcem, ovo pravo može se koristiti i tako da se pripadajući sati radnog dana rasporede i iskoriste višekratno, u više radnih dana tijekom mjeseca.

Slobodan radni dan ili spomenuti radni sati smatraju se vremenom provedenim na radu.

Obveza najave korištenja prava

Dva dana prije zakazanog termina pregleda, poslodavcu se mora pisanim putem najaviti korištenje prava i ako poslodavac zatraži, o tome dostaviti dokaz.

9.

PRAVA ZAPOSLENOG ILI SAMOZAPOSLENOG RODITELJA DJETETA S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

Nakon što je zaposleni ili samozaposleni roditelj djeteta s teškoćama u razvoju:

- u cijelosti iskoristio pravo na rodiljni dopust ili je dopust u tijeku ili
- u cijelosti iskoristio pravo na roditeljski dopust, on ima **pravo na dopust za njegu djeteta do navršene osme godine djetetova života**.

Pravo se može koristiti i kao **pravo na rad s polovicom punog radnog vremena te se njime može nastaviti koristiti i nakon navršene osme godine djetetova života, sve dok ta potreba traje.**

Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (dalje u tekstu: ZVPRZOI) utvrđuje: teškoće u razvoju djeteta zbog kojih dijete ne može izvoditi aktivnosti primjerene dobi pa je ovisno o pomoći druge osobe i dužinu trajanja prava odnosno rok za provođenje kontrolnog vještačenja djeteta.

Uvjeti za korištenje prava:

- 1** Pravom se može koristiti samo jedan od zaposlenih ili samozaposlenih roditelja prema međusobnom dogovoru ili odlukom nadležnog suda – oba roditelja moraju biti zaposlena ili samozaposlena na puno radno vrijeme.
- 2** Zaposleni ili samozaposleni roditelji djeteta s teškoćama u razvoju pravima se mogu koristiti naizmjenično ili se mogu naizmjenično koristiti jednim i drugim pravom dok su god ispunjeni uvjeti za njihovo korištenje sukladno ZRRP-u, s tim da se pojedinim pravom svaki od roditelja može koristiti najviše dva puta godišnje, svaki put u trajanju od najmanje tri mjeseca.
- 3** Pravo može ostvariti i zaposleni i samozaposleni roditelj ako drugi roditelj, koji nema status zaposlene i samozaposlene osobe, zbog svog psihofizičkog stanja djetetu s teškoćama u razvoju ne može pružati odgovarajuću njegu (to utvrđuje nadležno tijelo vještačenja HZZO-a).
- 4** Pravo može ostvariti i zaposleni i samozaposleni roditelj koji dijete njeguje sâm i o njemu brine.

Roditelj ne može ostvariti pravo, odnosno ono prestaje:

- dok je dijete stalno ili tjedno smješteno u zdravstvenoj ustanovi ili ustanovi socijalne skrbi
- ako je dijete svakodnevno smješteno u odgojno-obrazovnoj ustanovi duže od osam sati.

Iznimka: Roditelj djeteta s teškoćama u razvoju, koji sâm živi s djetetom, a koji je obvezan raditi drugu smjenu, ima pravo na rad s polovicom punog radnog vremena, odnosno ne prestaje mu to pravo, iako dijete boravi u ustanovi socijalne skrbi, zdravstvenoj ustanovi ili odgojno-obrazovnoj ustanovi svakodnevno duže od osam sati.

Pravo se ne može ostvariti ako se jedan od roditelja djeteta, prema ZRRP-u, već koristi tim pravom za drugo dijete ili ako jedan od roditelja djeteta, prema zakonu kojim se uređuje socijalna skrb, za to dijete ima priznat status roditelja njegovatelja.

Iznimka: Ako na temelju nalaza i mišljenja ZVPRZOI-ja, roditelj koji se koristi pravom za drugo dijete ne može pružati odgovarajuću njegu za dvoje ili više djece zbog težine njihova mentalnoga ili tjelesnog oštećenja, odnosno teže psihičke bolesti, pravo se može ostvariti.

U slučaju prestanka statusa drugog roditelja kao zaposlene ili samozaposlene osobe, pravom se možete nastaviti koristiti još maksimalno 60 dana od dana prestanka navedenog statusa.

Pri utvrđivanju rasporeda dnevnog odnosno tjednog radnog vremena, poslodavac mora uzeti u obzir svrhu korištenja pripadajućeg prava u skladu sa ZRRP-om, osim ako to zbog organizacije rada nije moguće.

ZAVOD ZA VJEŠTAČENJE, PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOŠLJAVANJE OSOBA S INVALIDITETOM

Provodi vještačenje sukladno Zakonu o jedinstvenom tijelu vještačenja (NN 85/14 i 95/15) kojim je propisano:

- vještačenje je utvrđivanje tjelesnog, intelektualnog, osjetilnog i mentalnog oštećenja, invaliditeta, funkcionalne sposobnosti, razine potpore te radne sposobnosti osobe
- vještačenje se provodi u svrhu ostvarivanja prava u području socijalne skrbi, mirovinskog osiguranja, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, prava po osnovi rodiljnih i roditeljskih potpora, zaštite ratnih i civilnih žrtava rata te u svrhu utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta pri ostvarivanju prava u sustavu obrazovanja, kao i u svrhu ostvarivanja prava u drugim područjima u kojima se prava ostvaruju na temelju nalaza i mišljenja tijela vještačenja kada je to propisano ovim Zakonom ili posebnim propisom
- vještačenje se provodi na zahtjev nadležnog tijela koje odlučuje o pravima u navedenim područjima, a za ostvarivanje kojih su potrebni nalaz i mišljenje tijela vještačenja
- vještačenje obavljaju Vijeća vještaka / Vijeća viših vještaka: doktori medicine, socijalni radnici, psiholozi, stručnjaci edukacijsko rehabilitacijskog profila i pedagozi.

Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje podnose se zahtjevi za ostvarivanje prava na dopust ili rad u polovici punog radnog vremena radi njege djeteta s teškoćama u razvoju i prijenos prava iz ZRRP-a na jednog roditelja - vidi više o načinima i uvjetima o prijenosu prava na jednog roditelja na sljedećoj stranici.

MIROVANJE RADNOG ODNOŠA DO TREĆE GODINE DJETETOVA ŽIVOTA

Nakon što je iskorišteno pravo na rodiljni i roditeljski dopust ili pravo na rad s polovicom punog radnog vremena, jedan od zaposlenih ili samozaposlenih roditelja ima pravo ne raditi do navršene treće godine djetetova života.

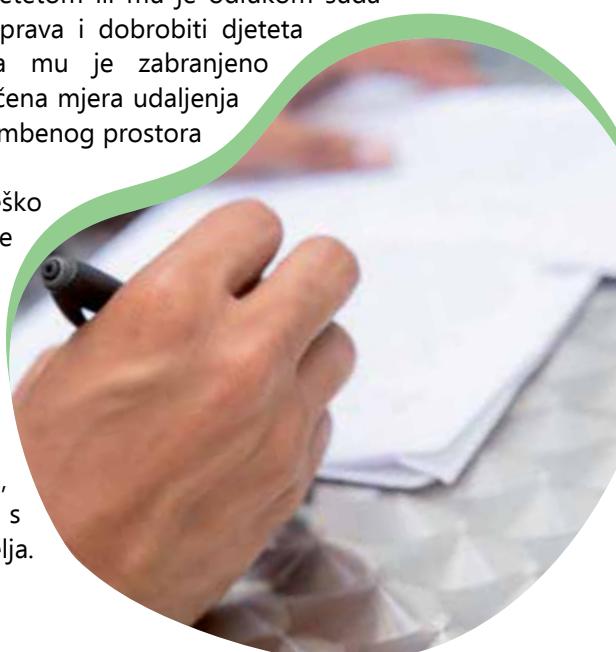
Za vrijeme mirovanja radnog odnosa, prava i obveze radnog odnosa miruju, a obvezno zdravstveno osiguranje i mirovinsko osiguranje ostvaruju se prema propisima kojima je uređeno to područje.

PRIJENOS PRAVA NA JEDNOG RODITELJA

Ako jedan od roditelja umre ili ako je zbog bilo kojeg drugog opravdanog razloga spriječen započeti ili koristiti se pripadajućim pravom, ono se prenosi na drugog roditelja.

Opravdani razlozi podrazumijevaju:

- da je jedan roditelj liшен prava na roditeljsku skrb, liшен poslovne sposobnosti u dijelu u kojem nije u stanju ostvarivati roditeljsku skrb; da mu ostvarivanje roditeljske skrbi miruje zbog stvarnih zapreka; da je proglašen nestalim ili da je nepoznat, nepoznatog prebivališta ili boravišta
- da mu je oduzeto pravo na stanovanje s djetetom, zabranjeno ili ograničeno ostvarivanje osobnih odnosa s djetetom ili mu je odlukom suda izrečena druga mjera za zaštitu prava i dobrobiti djeteta prema Obiteljskom zakonu, da mu je zabranjeno približavanje djetu ili mu je izrečena mjera udaljenja iz stana, kuće ili nekog drugog stambenog prostora u kojem dijete živi
- da je jedan od roditelja teško bolestan ili ovisan o pomoći druge osobe, zbog čega je na duže vrijeme spriječen ili u znatnoj mjeri ograničen u obavljanju skrbi o djetu
- da je jedan od roditelja djelatna vojna osoba u vojnoj misiji izvan RH ili na izdržavanju kazne zatvora, a sve pod uvjetom da je suglasan s prijenosom prava na drugog roditelja.

OBAVLJANJE POSLOVA ZA VRIJEME KORIŠTENJA PRAVA IZ SUSTAVA RODILJNIH I RODITELJSKIH POTPORA

ZRRP propisuje mogućnost obavljanja poslova tijekom korištenja prava iz sustava rodiljnih i roditeljskih potpora, pod uvjetom da se ne radi **o poslovima za koje se, s obzirom na narav i vrstu rada i ovlasti poslodavca, zasniva radni odnos**; dok se izrijekom propisuje **da to nije dopušteno za vrijeme korištenja prava na rodiljni dopust, rodiljnu poštedu od rada i rodiljnu brigu o novorođenom djetetu.**

Korisnik gubi pravo na novčane potpore utvrđene ovim Zakonom za razdoblje obavljanja tih poslova ako se utvrdi:

- da za vrijeme korištenja rodiljnih i roditeljskih potpora obavlja poslove za koje ima utvrđen status osiguranika u obveznom zdravstvenom osiguranju odnosno poslove za koje se, s obzirom na narav i vrstu rada te ovlasti poslodavca, zasniva radni odnos te bilo koje druge poslove koji ugrožavaju svrhu zbog koje mu je pravo iz sustava rodiljnih i roditeljskih potpora priznato,
- da za vrijeme korištenja prava radi, odnosno obavlja poslove osnovom kojih je obvezno zdravstveno osiguran, obavlja ugovorene poslove na temelju obveznopravnog ugovora te bilo koje druge poslove.

NAJAVA I OSTVARIVANJE PRAVA ZAPOSLENOG I SAMOZAPOSLENOG RODITELJA

Pisana obavijest poslodavcu o namjeri korištenja prava

Zaposleni roditelj:

- koji namjerava započeti koristiti pravo na roditeljski dopust koji se ne nastavlja neposredno nakon rodiljnog dopusta
- koji tijekom korištenja prava namjerava mijenjati način korištenja prava obvezan je najmanje 30 dana prije početka primjene prava odnosno nastanka promjene ili prije ponovnog uspostavljanja neiskorištenog prava pisano obavijestiti svog poslodavca o toj namjeri.

U obavijesti je potrebno navesti predviđeni početak i očekivano trajanje korištenja prava.

Na pisanu obavijest poslodavac je obvezan izdati pisanu suglasnost o iskazanoj namjeri zaposlenog roditelja u roku od 8 dana od dana zaprimanja obavijesti.

Ako poslodavac tako ne postupi, HZZO će zaposlenom roditelju donijeti rješenje kojim mu priznaje pravo s odgodom početka korištenja od 30 dana u odnosu na dan koji je zaposleni roditelj naznačio u obavijesti poslodavcu.

Samozaposleni roditelj koji tijekom korištenja prava iz ZRRP-a namjerava mijenjati način korištenja tog prava, obvezan je najmanje 30 dana prije nastanka te promjene ili prije ponovnog uspostavljanja neiskorištenog pripadajućeg prava podnijeti pisani zahtjev HZZO-u.

Pisana obavijest poslodavcu o namjeri korištenja očinskog dopusta

Zaposleni otac koji namjerava koristiti pravo na očinski dopust obvezan je najmanje 15 dana prije dana očekivanog poroda, ako pravo namjerava koristiti od dana rođenja djeteta odnosno najmanje 15 dana prije namjere korištenja toga prava, pisano obavijestiti poslodavca o toj namjeri.

U obavijesti je potrebno navesti predviđeni početak i očekivano trajanje korištenja prava.

Poslodavac u ovom slučaju ne izdaje pisanu suglasnost i ne može odgoditi početak očinskog dopusta.

RODITELJI KOJI OSTVARUJU DRUGI DOHODAK, RODITELJI POLJOPRIVREDNICI I NEZAPOSLENI RODITELJI

Roditelj koji ostvaruje drugi dohodak⁶, roditelj poljoprivrednik⁷ i nezaposleni roditelj imaju pravo na rodiljnu i roditeljsku poštedu od rada te pravo na novčanu naknadu za vrijeme korištenja tih prava, pod uvjetom da na dan rođenja djeteta ispunjava sljedeće uvjete:

- 1 da je hrvatski državljanin ili stranac s odobrenim stalnim boravkom odnosno dugotrajnim boravištem u RH
- 2 da ima neprekidno prebivalište, stalni boravak odnosno dugotrajno boravište u RH u trajanju najmanje tri godine
- 3 da je zdravstveno osiguran prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju
- 4 da se vodi u evidenciji nezaposlenih osoba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje najmanje devet mjeseci neprekidno ili 12 mjeseci s prekidima u posljednje dvije godine koje prethode danu rođenja djeteta ili da se u evidenciju nezaposlenih osoba prijavio
  - a) u roku od 90 dana od dana završetka redovitog školovanja ili studija ili 30 dana od dana završnog ispita
  - b) u roku od 30 dana od dana prekida redovitog školovanja ili studija
  - c) u roku od 30 dana od dana prestanka radnog odnosa, službe ili obavljanja samostalne djelatnosti ili primanja novčane naknade za vrijeme privremene nesposobnosti, odnosno spriječenosti za rad ako na dan prestanka tih okolnosti ima najmanje šest mjeseci neprekidnog radnog staža.

Ako izgubite status u obveznom zdravstvenom osiguranju, prestaje korištenje prava prema ZRRP-u, a koje se može ponovno uspostaviti nakon stjecanja statusa u obveznom zdravstvenom osiguranju ako:

- nisu istekli rokovi za korištenje prava (na rodiljnu i roditeljsku poštedu od rada)
- nije došlo do promjene u statusu korisnika koja onemogućuje nastavak korištenja prekinutog prava, a pravo se priznaje na dan podnošenja zahtjeva.

⁶ Ostvaruje drugi dohodak na koji su plaćeni doprinosi prema propisima o doprinosima za obvezna osiguranja te koji je s te osnove stekao status osiguranika u obveznom zdravstvenom osiguranju.

⁷ Poljoprivrednik koji u RH obavlja djelatnost poljoprivrede i šumarstva, kao jedino ili glavno zanimanje ako je vlasnik, posjednik ili zakupac; odnosno ako poljoprivrednu djelatnost obavlja u obliku samoopskrbnog poljoprivrednog gospodarstva te ako je s te osnove stekao status osiguranika u obveznom zdravstvenom i mirovinskom osiguranju, a nije obveznik poreza na dohodak ili poreza na dobit i nije zdravstveno osiguran po osnovi rada ili kao korisnik prava na mirovinu.

Rodiljna i roditeljska pošteda od rada

Rodiljna pošteda od rada razdoblje je od rođenja djeteta do navršenih šest mjeseci djetetova života.

Roditeljska pošteda od rada razdoblje je od navršenih šest mjeseci do navršene prve godine djetetova života (za prvo i drugo rođeno dijete) ili do navršene treće godine života (za blizance, treće i svako sljedeće dijete).

Nakon isteka 70. dana od rođenja djeteta majka može, radi zapošljavanja ili samozapošljavanja, prekinuti pravo i prenijeti ga na oca djeteta, koji se pravom nastavlja koristiti ovisno o njegovu radnopravnom statusu.

Pojašnjenje: ako nezaposlena majka prenese pravo na zaposlenog oca, otac se nastavlja koristiti pravom kao zaposleni korisnik (ako je majka prenijela rodiljnu poštedu od rada, otac se koristi rodiljnim dopustom itd.)

U ovom slučaju podnose se 3 zahtjeva:

1. zahtjev za prekid prava na rodiljnu i roditeljsku poštedu od rada (majka)
2. zahtjev za prijenos prava na oca djeteta (majka)
3. zahtjev oca djeteta za nastavak korištenja neiskorištenog prava.

Što ako ste prekinuli pravo i niste ga prenijeli na oca djeteta?

Majka koja je prekinula pravo, a nije ga prenijela na oca djeteta, može započeti ili se nastaviti koristiti preostalim neiskorištenim dijelom roditeljske poštede od rada – kao zaposlena ili samozaposlena majka, ako je na radu provela neprekidno šest mjeseci koji prethode mjesecu u kojem se namjerava započeti koristiti preostalim dijelom neiskorištenog prava.

Što ako ne ispunjavate navedeni uvjet neprekidnog rada od šest mjeseci koji prethode mjesecu u kojem se namjeravate započeti koristiti dijelom neiskorištenog prava?

Imate se pravo nastaviti koristiti preostalim neiskorištenim dijelom prava na roditeljsku poštedu od rada, kao nezaposleni roditelj ili kao roditelj izvan sustava rada, ako i dalje ispunjavate uvjete za nezaposlene i roditelje izvan sustava rada i pod uvjetom da pravo niste prenijeli na oca djeteta.

PRAVO RODITELJA IZVAN SUSTAVA RADA

Roditelj može ostvariti pravo na rodiljnu i roditeljsku brigu o novorođenom djetetu uz preuvjet na dan rođenja djeteta ispunjava sljedeće uvjete:

- 1 → da je hrvatski državljanin ili stranac s odobrenim stalnim boravkom odnosno dugotrajnim boravištem u Republici Hrvatskoj
- 2 → da ima neprekidno prebivalište ili stalni boravak odnosno dugotrajno boravište u Republici Hrvatskoj u trajanju od najmanje pet godina
- 3 → da je zdravstveno osiguran prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju

Ukoliko izgubite status u obveznom zdravstvenom osiguranju, utoliko prestaje korištenje prava prema ZRRP-u, ali može se ponovno uspostaviti nakon stjecanja statusa u obveznom zdravstvenom osiguranju ako:

- nisu istekli rokovi za korištenje prava (na rodiljnu i roditeljsku brigu o novorođenom djetetu)
- nije došlo do promjene u statusu korisnika koja onemogućuje nastavak korištenja prekinutog prava.

Rodiljna i roditeljska briga o novorođenom djetetu

Rodiljna briga je razdoblje od rođenja djeteta do navršenih šest mjeseci djetetova života.

Roditeljska briga je razdoblje od navršenih šest mjeseci do navršene prve godine djetetova života; za prvo i drugo rođeno dijete ili do navršene treće godine života; za blizance, treće i svako sljedeće dijete.

Nakon isteka 70. dana od rođenja djeteta, majka može radi zapošljavanja ili samozapošljavanja prekinuti pravo i prenijeti ga na oca djeteta, koji se pravom nastavlja koristiti ovisno o svojem radnopravnom statusu.

Kao i u slučaju nezaposlenih roditelja, podnose se tri zahtjeva:

1. zahtjev za prekid prava na rodiljnu i roditeljsku poštedu od rada (majka)
2. zahtjev za prijenos prava na oca djeteta (majka)
3. zahtjev oca djeteta za nastavak neiskorištenog prava.

Ako ste se prekinuli koristiti pravom, a niste ga prenijeli na oca djeteta, uvjeti za ostvarivanje preostalog dijela neiskorištenog prava isti su kao i za nezaposlene roditelje.

Novčana naknada za nezaposlene i roditelje izvan sustava rada iznosi 70 % proračunske osnovice mjesečno, **309,01 eura**.

U slučaju smrti djeteta tijekom korištenja prava na rodiljnu i roditeljsku poštedu od rada ili rodiljnu i roditeljsku brigu o novorođenom djetetu, isplata novčane naknade nastavit će se isplaćivati još tri mjeseca.

NAJAVA I OSTVARIVANJE PRAVA NEZAPOSENOG RODITELJA I POSVOJITELJA TE RODITELJA I POSVOJITELJA IZVAN SUSTAVA RADA

Nezaposleni roditelj odnosno posvojitelj i roditelj izvan sustava rada, koji zahtjev za korištenje prava iz ZRRP-a podnese HZZO-u u roku 30 dana od dana rođenja djeteta odnosno pravomoćnosti rješenja o posvojenju, pravo ostvaruje od dana rođenja djeteta odnosno od dana pravomoćnosti rješenja o posvojenju.

Roditelj odnosno posvojitelj **koji zahtjev za korištenje prava ne podnese u propisanom roku**, ali ga podnese u roku 120 dana od rođenja djeteta odnosno od dana pravomoćnosti rješenja o posvojenju, pravo ostvaruje u preostalom vremenskom trajanju od dana podnošenja urednog zahtjeva.

Zahtjev za prekid korištenja prava ili prijenos korištenja prava na drugog roditelja odnosno posvojitelja i zahtjev korisnika na kojeg se pravo prenosi podnose se najkasnije 30 dana prije naznačenog roka za prekid ili prijenos korištenog prava.⁸

Iznimno, zahtjev za prekid ili prijenos korištenog prava na drugog roditelja odnosno posvojitelja odnosno zahtjev korisnika na kojeg se pravo prenosi može biti podnesen u kraćem roku (ne kraćem od osam dana) ako je uvjetovan nepredviđenim socijalnim okolnostima, kao što su: *smrt u obitelji, teška bolest jednog od članova obitelji ili drugog roditelja te zapošljavanje ili samozapošljavanje, o čemu odlučuje HZZO.*

⁸ Preuzeto s <https://hzzo.hr/rokovi-za-podnošenje-zahtjeva-i-ostvarivanje-prava>

PRAVA POSVOJITELJA DJETETA

Posvojitelj ima pravo na pripadajuće vremenske dopuste ili poštede od rada odnosno pravo na brigu za dijete te pravo na naknadu plaće ili drugi oblik novčane naknade.

Uvjet: mora biti zdravstveno osiguran prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Opseg prava posvojitelja ovisi o:

- radnopravnom statusu korisnika prava
- životnoj dobi posvojenika.

PRAVA ZAPOSLENOG ILI SAMOZAPOSLENOG POSVOJITELJA

Posvojiteljski dopust

Zaposleni i samozaposleni posvojitelj, pod uvjetom da supružnik posvojitelja djeteta nije roditelj posvojenika, ima pravo na posvojiteljski dopust u neprekidnom trajanju od šest mjeseci za dijete do 18 godina života.

U slučaju posvojenja blizanaca ili istodobnog posvojenja dvoje ili više djece ili djeteta koje posvojenjem postaje treće ili svako sljedeće dijete u obitelji zaposlenog ili samozaposlenog posvojitelja ili djeteta s teškoćama u razvoju, posvojiteljski dopust produžuje se za 60 dana.

Ako su posvojitelji djeteta bračni drugovi zajednički, prava s osnova posvojenja ostvaruju oba posvojitelja i njime se koriste, u pravilu, u jednakom dijelu, osim ako se posvojitelji pisano ne izjasne da će se pravima s osnova posvojenja koristiti samo jedan od posvojitelja. U tom slučaju, pravima s osnova posvojenja koristi se samo jedan od posvojitelja, neovisno o broju posvojene djece.

Pravo na posvojiteljski dopust, zaposleni ili samozaposleni posvojitelj stječe s danom pravomoćnosti rješenja o posvojenju, a njime se može započeti koristiti od dana koji sam odredi u zahtjevu za korištenje prava.

Dopust drugog posvojitelja

Zaposleni i samozaposleni posvojitelj ima pravo na dopust drugog posvojitelja do isteka šest mjeseci od pravomoćnosti rješenja o posvojenju, u neprekidnom trajanju od:

- 10 radnih dana u slučaju posvojenja jednog djeteta
- 15 radnih dana u slučaju posvojenja blizanaca, istodobnog posvojenja dvoje ili više djece, djeteta koje posvojenjem postaje treće ili svako sljedeće dijete u obitelji zaposlenog ili samozaposlenog posvojitelja i posvojenja djeteta s teškoćama u razvoju.

Ovim se pravom korisnik može koristiti neovisno o radnopravnom statusu posvojitelja s kojim ima zajednički posvojeno dijete i pod uvjetom da se istovremeno ne koristi nekim drugim pravom iz sustava rodiljnih i roditeljskih potpora.

Nakon što zaposleni ili samozaposleni posvojitelj iskoristi posvojiteljski dopust, do posvojenikove osme godine života ima pravo na roditeljski dopust i sva druga prava zaposlenog i samozaposlenog roditelja, pod uvjetima i u trajanju koje je propisao ZRRP.

Naknada plaće (posvojiteljski i dopust drugog posvojitelja) iznosi 100 % od osnovice za naknadu plaće koju čini prosjek isplaćenih plaća u posljednjih šest mjeseci prije mjeseca započinjanja prava.

Obavijest poslodavcu o namjeri korištenja prava

Zaposleni posvojitelj koji se namjerava koristiti pravom na dopust drugog posvojitelja obvezan je najmanje 15 dana prije namjere korištenja prava o tome pisano obavijestiti poslodavca.

PRAVA DRUGIH POSVOJITELJA

Osoba:

- a) koja ostvaruje drugi dohodak, poljoprivrednik, nezaposlena osoba
  - b) izvan sustava rada
- koja je postala posvojitelj djeteta i koja je pravomoćnim rješenjem o posvojenju postala posvojitelj, ima **pravo na posvojiteljsku poštedu od rada ili pravo na posvojiteljsku brigu o djetetu.**

Uvjeti:

- supružnik posvojitelja nije roditelj posvojenika
- na dan pravomoćnosti rješenja o posvojenju ispunjava uvjete propisane za stjecanje prava na rodiljnu i roditeljsku poštedu od rada ili rodiljnu i roditeljsku brigu o novorođenom djetetu (vidi uvjete za nezaposlenog roditelja odnosno uvjete za roditelja izvan sustava rada).

Posvojitelj ostvaruje navedena prava za posvojenika do 18. godine u neprekidnom trajanju od 12 mjeseci.

U slučaju *posvojenja blizanaca, istodobnog posvojenja dvoje ili više djece, djeteta koje posvojenjem postaje treće ili svako sljedeće dijete u obitelji posvojitelja i posvojenja djeteta s teškoćama u razvoju*, posvojiteljska pošteda od rada ili posvojiteljska briga o djetetu produžuje se za 60 dana.

Prekid korištenja prava radi zaposlenja ili prijenos prava na bračnog druga

Posvojitelj može, radi zapošljavanja ili samozapošljavanja, prekinuti korištenje prava ili to pravo prenijeti na bračnog druga koji je posvojenjem postao roditelj posvojenog djeteta, a koji se tim pravom nastavlja koristiti sukladno njegovu radnopravnom statusu.

U slučaju prijenosa prava na bračnog druga podnose se 3 zahtjeva:

1. zahtjev za prekid korištenja prava na posvojiteljsku poštedu od rada ili posvojiteljsku brigu o djetetu (posvojitelj)
2. zahtjev za prijenos prava na bračnog druga (posvojitelj)
3. zahtjev bračnog druga za nastavak korištenja neiskorištenog prava (bračni drug).

Što ako ste prekinuli pravo i niste ga prenijeli na bračnog druga?

Posvojitelj koji je prekinuo pravo, a nije ga prenio na bračnog druga, može kao zaposleni ili samozaposleni posvojitelj započeti ili nastaviti se koristiti preostalom neiskorištenom posvojiteljskom poštedom od rada ili posvojiteljskom brigom o djetetu ako je na radu proveo neprekidno šest mjeseci koji prethode mjesecu u kojem se namjerava započeti koristiti preostalim dijelom neiskorištenog prava.

Što ako ne ispunjavate navedeni uvjet neprekidnog rada od šest mjeseci koji prethode mjesecu u kojem se namjeravate započeti koristiti dijelom neiskorištenoga prava?

Imate pravo nastaviti korištenje preostalog neiskorištenog dijela prava na posvojiteljsku poštedu od rada ili posvojiteljsku brigu o novorođenom djetetu, kao nezaposleni ili posvojitelj izvan sustava rada, ako i dalje ispunjavate uvjete za nezaposlene i posvojitelje izvan sustava rada i pod uvjetom da pravo niste prenijeli na bračnog druga.

Pravo na novčanu naknadu iznosi 70 % proračunske osnovice mjesečno – **309,01 eura**.

☞ Posvojenje je uređeno Obiteljskim zakonom (Narodne novine, broj 103/15, 98/19, 47/20) kao poseban oblik obiteljsko-pravnog zbrinjavanja i zaštite djeteta bez odgovarajuće roditeljske skrbi, kojim se stvara trajni odnos roditelja i djeteta.

☞ Posvojitelji posvojenjem stječu pravo na roditeljsku skrb.

☞ Posvojenje se može zasnovati do osamnaeste godine života djeteta.

Za sve podatke vezane za postupak posvojenja možete se obratiti područnim ustrojstvenim jedinicama Hrvatskog zavoda za socijalni rad, prema vašem mjestu prebivališta odnosno boravišta (dosadašnjim centrima za socijalnu skrb).

Sukladno članku 317. Zakona o socijalnoj skrbi, dosadašnji centri za socijalnu skrb u Republici Hrvatskoj prestali su s radom 31. prosinca 2022. godine, a njihove poslove preuzeo je Hrvatski zavod za socijalni rad 1. siječnja 2023. godine

1. siječnja 2023. sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi (Narodne novine 18/22, 46/22 i 119/22) osnovan je Hrvatski zavod za socijalni rad kao javna ustanova za obavljanje djelatnosti socijalne skrbi.

„Područne ustrojstvene jedinice Hrvatskog zavoda za socijalni rad ustrojene su kao županijske službe, kojima postaju dosadašnji centri za socijalnu skrb u sjedištima županija, te područni uredi, kojima postaju ostali centri za socijalnu skrb sa svojim teritorijalnim podružnicama.“ (<https://www.zagreb.hr/en/hrvatski-zavod-za-socijalni-rad/1809>)

Korisnici nastavljaju ostvarivati prava i usluge iz sustava socijalne skrbi i njima se koristiti u područnim ustrojstvenim jedinicama Hrvatskog zavoda za socijalni rad, u djelokrugu adrese svojega prebivališta (sljednicima centara za socijalnu skrb i njihovih podružnica).

PRAVA UDOMITELJA DJETETA

Udomitelj djeteta ima pravo na **vremensku potporu**.

Uvjeti:

- mora biti zdravstveno osiguran prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju
- opseg prava udomitelja ovisi o radnopravnom statusu korisnika prava i životnoj dobi udomljena djeteta.

Zaposleni i samozaposleni udomitelj ima pravo na udomiteljski dopust u neprekidnom trajanju od šest mjeseci za dijete do sedme godine života. Pravo stječe na dan izvršnosti rješenja o priznavanju prava na smještaj djeteta, a njime se može započeti koristiti od dana koji sâm odredi u zahtjevu za korištenje prava.

U slučaju istodobnog smještaja dvoje ili više djece ili djeteta s teškoćama u razvoju, udomiteljski dopust produžuje se za 60 dana.

Udomitelji za vrijeme korištenja prava, prema ZRRP-u, imaju prava iz obveznoga mirovinskog osiguranja i pravo na plaćene doprinose prema posebnim propisima.

Zakonom o udomiteljstvu (Narodne novine, broj 115/18, 18/22) uređuju se: udomiteljstvo kao oblik pružanja socijalne usluge smještaja, uvjeti i način obavljanja udomiteljstva te prava i obveze korisnika usluge; udomitelja; centra za socijalnu skrb i drugih pravnih osoba koje sudjeluju u potpori udomiteljstvu.

Udomiteljstvo je oblik pružanja socijalne usluge smještaja djetetu ili odrasloj osobi, koju pruža udomitelj sa svojom obitelji ili udomitelj koji živi sam.

Udomitelj je predstavnik udomiteljske obitelji ili samac koji pruža uslugu smještaja.

Ovisno o vrsti udomiteljstva, udomitelji pod određenim uvjetima mogu ostvariti:

- pravo na opskrbninu
- pravo na naknadu za rad udomitelja
- prava iz mirovinskog i obveznog zdravstvenog osiguranja
- prava za vrijeme nezaposlenosti.

Za sve podatke vezane za udomiteljstvo, možete se obratiti područnim ustrojstvenim jedinicama Hrvatskog zavoda za socijalni rad, prema vašem mjestu prebivališta odnosno boravišta (dosadašnjim centrima za socijalnu skrb) – *vidi stranicu 34*.

JEDNOKRATNA NOVČANA POTPORA ZA NOVOROĐENO DIJETE

Jednokratna novčana potpora iznosi 70 % proračunske osnovice
– **309,01 eura.**

Zaposleni ili samozaposleni i nezaposleni korisnik mogu ostvariti pravo pod uvjetom da na dan rođenja djeteta ispunjavaju sljedeće uvjete:

1. da su hrvatski državljeni s prebivalištem ili stranci sa stalnim boravkom odnosno dugotrajnim boravištem u Republici Hrvatskoj u neprekidnom trajanju od najmanje 12 mjeseci
2. da su zdravstveno osigurani prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Korisnik izvan sustava rada može ostvariti pravo pod uvjetom da na dan rođenja djeteta ispunjava sljedeće uvjete:

1. da je hrvatski državljanin s prebivalištem ili stranac sa stalnim boravkom odnosno dugotrajnim boravištem u Republici Hrvatskoj u neprekidnom trajanju od najmanje pet godina
2. da je zdravstveno osiguran prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Posvojitelji

Pravo na novčanu potporu pod navedenim uvjetima ima i posvojitelj ako novčana potpora za to dijete nije ranije isplaćena drugom korisniku (naprimjer biološkom roditelju djeteta).

Na dan podnošenja zahtjeva za ostvarivanje ovog prava, **dijete mora biti:**

- upisano u maticu rođenih
- prijavljeno kao član njihova kućanstva
- zdravstveno osigurano prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Pisani zahtjev za priznavanje prava potrebno je podnijeti nadležnoj ustrojstvenoj jedinici HZZO-a **u roku od šest mjeseci od dana rođenja djeteta** odnosno u roku od 30 dana od dana pravomoćnosti rješenja o posvojenju djeteta.

NOVČANE I DRUGE POTPORE JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE, PRAVNIH I FIZIČKIH OSOBA

Općina, grad, županija i Grad Zagreb mogu propisati način i uvjete za ostvarivanje prava roditelja i s njima izjednačenih osoba na novčanu pomoć u većem opsegu od propisanog ovim Zakonom ili pružanje pomoći u naravi.

Vjerska zajednica, trgovačko društvo, udruga i druga domaća i strana pravna i fizička osoba mogu pružiti novčanu pomoć ili pomoći u naravi roditeljima i s njima izjednačenim osobama ako to nije u suprotnosti sa ZRRP-om.

S ciljem obavljanja građana svake godine, SDUDM na mrežnim stranicama objavljuje upotpunjeno popis novčanih i drugih potpora o demografskim mjerama koje provode jedinice lokalne i regionalne samouprave, a koji možete pronaći na sljedećoj poveznici: <https://demografijaimladi.gov.hr/demografske-mjere-na-lokalnoj-i-zupanijskoj-razini-5671/5671>

POSTUPAK OSTVARIVANJA PRAVA

Podnošenje zahtjeva

Za ostvarivanje prava iz sustava rodiljnih i roditeljskih potpora potrebno je podnijeti zahtjev HZZO-u, koji onda donosi rješenje o pravu.

Iznimno, početak korištenja prava na rodiljni dopust ostvaruje se na temelju izvješća izabranog doktora zdravstvene zaštite žena iz obveznoga zdravstvenog osiguranja (ginekologa), u kojem se naznačuje samo početni datum utvrđene privremene nesposobnosti odnosno spriječenosti za rad radi korištenja rodiljnog dopusta

Zahtjev za ostvarivanje prava podnosi se najkasnije 15 dana prije naznačenog roka za početak njegovog korištenja.

Zahtjev za ostvarivanje prava na produženje rodiljnog dopusta zbog prerano rođenog djeteta obvezno se podnosi najkasnije 30 dana prije isteka rodiljnog dopusta.

Rješavanje o pravima

O pravima u prvom stupnju, u pravilu, rješava ustrojstvena jedinica HZZO-a na čijem je području prebivalište ili stalni boravak odnosno dugotrajno boravište podnositelja zahtjeva.

O žalbi protiv prvostupanjskog rješenja HZZO-a rješava Direkcija HZZO-a. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Protiv drugostupanjskog rješenja može se pokrenuti upravni spor.

 U slučaju sumnje da svrha zasnivanja radnog odnosa odnosno započinjanja obavljanja djelatnosti odnosno zasnivanja radnog odnosa s drugim poslodavcem tijekom korištenja prava, sukladno članku 13. ZRRP-a, nije obavljanje poslova u skladu s ugovorom o radu, već isključivo ostvarivanje prava iz sustava rodiljnih i roditeljskih potpora; HZZO ima pravo i obvezu na temelju provedene provjere i prikupljenih dokaza pokrenuti postupak pred nadležnim sudom za osporavanje tako zaključenog ugovora o radu.

OBVEZA PRIJAVE OKOLNOSTI KOJE UTJEĆU NA OSTVARIVANJE PRAVA I NAKNADA ŠTETE

Korisnik je HZZO-u obvezan prijaviti *svaku promjenu okolnosti koja utječe na korištenje priznatog prava prema ZRRP-u u roku osam dana od dana nastanka tih promjena.*

Korisnik koji to ne učini dužan je HZZO-u, odnosno državnom proračunu nadoknaditi nastalu štetu i ostvareni nepripadajući primitak s pripadajućom kamatom te ga uplatiti na račun HZZO-a, odnosno državnog proračuna u roku osam dana od dana zaprimljene pisane obavijesti Zavoda o utvrđenim okolnostima.

Okolnosti koje utječu na korištenje priznatog prava su:

- pravo je ostvareno na temelju neistinitih i netočnih podataka
- korisnik je zasnovao radni odnos ili počeo obavljati djelatnost ili zasnovao radni odnos s drugim poslodavcem tijekom korištenja prava, čija svrha nije obavljanje poslova u skladu s ugovorom o radu odnosno obavljanje djelatnosti, već isključivo ostvarivanje prava na roditeljne i roditeljske potpore
- korisnik nije u roku prijavio promjene koje utječu na dalnje korištenje ili gubitak prava
- korisniku je isplaćena naknada na koju nije ima pravo ili je ona isplaćena u većem iznosu od onog koji bi mu pripadao.

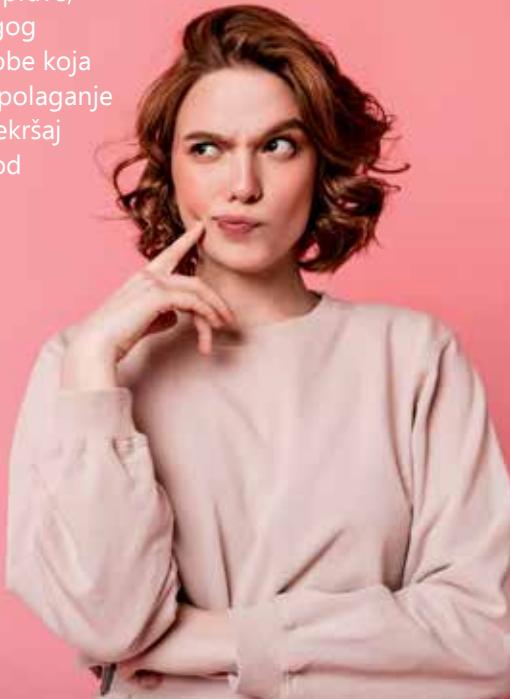
PREKRŠAJI ZA KOJE JE PREDVIĐENA NOVČANA KAZNA

Poslodavac korisnika prava kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura ako:

- prijeći zaposlenoj trudnici ili zaposlenim roditeljima korištenje prava iz ZRRP-a⁹
- prijeći zaposlenom posvojitelju korištenje prava na posvojiteljski dopust, dopust drugog posvojitelja ili roditeljski dopust
- ne osigura ili na bilo koji drugi način prijeći korištenje prava na dopust trudnoj radnici, radnici koja je rodila ili radnici koja doji dijete
- radniku, korisniku prava uskratom podataka i činjenica ili na neki drugi način onemogući korištenje prava prema ZRRP-u
- HZZO-u onemogući provjeru osobnih podataka, ostvarene plaće/ dohotka, ispunjavanje pravnih i drugih uvjeta za ostvarivanje i korištenje prava na rodiljne i roditeljske potpore za korisnike prava, odnosno onemogući postupanje.

👉 Odgovorna osoba poslodavca kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 390,00 do 1320,00 eura.

👉 Odgovorna osoba nadležnog tijela državne uprave ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, javne ustanove odnosno drugog nadležnog tijela ili pravne osobe koja Zavodu uskrati dostavu ili raspolaganje podatcima, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 190,00 do 660,00 eura.

⁹ Obvezni roditeljni dopust, dodatni roditeljni dopust, produženi roditeljni dopust, roditeljski dopust, pravo na rad s polovicom punog radnog vremena, pravo na rad s polovicom punog radnog vremena radi pojačane njegе djeteta, pravo na dopust u slučaju smrti djeteta, stanka za dojenje, slobodan radni dan za prenatalni pregled, pravo na mirovanje radnog odnosa do treće godine djetetova života, prava na dopust za njegu djeteta do navršene osme godine djetetova života, prava na dopust za njegu djeteta s teškoćama u razvoju kao prava na rad s polovicom punog radnog vremena

👉 Novčanom u iznosu od 190,00 do 660,00 eura kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba HZZO-a ako uskrati dostavu ili raspolaganje podatcima iz elektroničkog očeviđnika.

👉 Korisnik iz ovoga Zakona kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 130,00 do 1320,00 eura ako u propisanom roku ne prijavi svaku promjenu koja utječe na gubitak ili promjenu osnova za korištenje bilo kojeg prava.

Ako HZZO utvrdi postojanje osnovane sumnje da je povredom propisa počinjen neki od propisanih prekršaja, ovlašten je podnijeti optužni prijedlog za pokretanje prekršajnog postupka. Inspekcijski nadzor nad provedbom ZRRP-a obavljaju ovlašteni inspektorji Državnog inspektorata Republike Hrvatske.

DRŽAVNI INSPEKTORAT HRVATSKE

Adresa: Šubićeva 29, 10 000 Zagreb

Uredovno radno vrijeme za rad sa strankama:

od 9.00 do 15.00 sati

Telefon: 01 2375 100

**Podnošenje prijava nepravilnosti moguće je preko
sustava e-Građani ili putem obrasca dostupnog na mrežnim
stranicama Državnog inspektorata**

<https://dirh.gov.hr/podnosenje-prijava/83>

POJMOVNIK

»**Zapošljavanje**« je rad koji fizička osoba obavlja za plaću, po osnovi ugovora o radu ili drugog akta poslodavca kojim se uređuje radni odnos ili rad fizičke osobe izabrane ili imenovane na stalnu dužnost u određenom tijelu državne vlasti odnosno jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave ako za taj rad prima plaću ili rad fizičke osobe koja je član uprave trgovačkog društva i izvršni direktor trgovačkog društva, osoba koja je likvidator ili upravitelj zadruge ako po toj osnovi ostvaruje primitak (plaću) ili rad fizičke osobe koja je prema općem propisu o radu sklopila ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa ili koja se stručno osposobljava za rad uz mogućnost korištenja mjera aktivne politike zapošljavanja sukladno posebnim propisima.

»**Samozapošljavanje**« je rad fizičke osobe kojim ona samostalno obavlja gospodarsku djelatnost odnosno profesionalnu djelatnost kao svoje jedino ili glavno zanimanje, s namjerom ostvarivanja, po osnovi te djelatnosti, primitka podložnog plaćanju poreza na dohodak ili prihoda podložnog plaćanju poreza na dobit, u skladu s poreznim propisima.

»**Drugi dohodak**« je primitak fizičke osobe koji se utvrđuje u skladu s posebnim propisima o porezima i doprinosima.

»**Prethodno osiguranje**« je staž osiguranja koji je fizička osoba ostvarila na temelju svog nesamostalnog ili samostalnog rada te na temelju naknade plaće nakon prestanka toga rada ostvarene prema propisima obveznoga zdravstvenog osiguranja ili ugovora o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

»**Proračunska osnovica**« je osnovica za obračun naknada i drugih primanja na temelju posebnih propisa koju Vlada Republike Hrvatske propisuje svake kalendarske godine Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna za tekuću godinu.

»**Ukupni broj rođene djece**« obuhvaća mrtvorodenju i umrlu djecu, posvojenu djecu, maloljetnu djecu kojima je korisnik određen za skrbnika, maloljetnu djecu kojoj korisnik kao udomitelj pruža uslugu smještaja, kao i djecu koja su odlukom mjerodavnog tijela povjerena korisniku na svakodnevnu skrb.

»**Mjesec**« je jedinična vremenska vrijednost od 30 kalendarskih dana, koja služi za izračun trajanja prava propisanih ovim Zakonom.

»**Kućanstvo**« je zajednica života, privređivanja i trošenja ostvarenih prihoda svih članova obitelji korisnika prava iz ovoga Zakona.

»**Puno radno vrijeme**« je rad od 40 sati tjedno; ako posebnim propisom, kolektivnim ugovorom, sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca ili ugovorom o radu nije drugčije određeno.

»**Rad s polovicom punog radnog vremena**« je rad s polovicom radnog vremena iz točke 8. ovoga članka.

»**Trudna radnica**« je zaposlena radnica koja o svom stanju trudnoće pisanim putem obavijesti svoga poslodavca.

»**Radnica koja je rodila**« je zaposlena radnica, majka djeteta u dobi do njegove navršene prve godine života, koja o svom stanju pisanim putem obavijesti poslodavca najkasnije 30 dana prije povratka na rad.

»**Radnica koja doji dijete**« je zaposlena radnica, majka djeteta koje doji u dobi do njegove navršene prve godine života, a koja o svom stanju pisanim putem obavijesti poslodavca najkasnije 30 dana prije povratka na rad.

»**Roditeljski dopust**« je dopust zaposlenog ili samozaposlenog roditelja ili njemu izjednačene osobe koja se brine o djetetu, na temelju rođenja ili posvojenja djeteta, radi pružanja njege i podizanja tog djeteta.

»**Očinski dopust**« je dopust zaposlenog ili samozaposlenog oca ili njemu izjednačene osobe koja se brine o djetetu, povodom rođenja djeteta, radi pružanja njege i podizanja tog djeteta.

»**Radni dan**« iz članka 16. stavka 1. ZRRP-a određuje se prema radnikovu tjednom rasporedu ugovorenog radnog vremena, tako da se radniku koji radi u punom radnom vremenu dok se koristi pravima na očinski dopust, priznaje kao da svaki dan radi po osam sati.

KONTAKTI

SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA DEMOGRAFIJU I MLADE

Adresa:

Trg Nevenke Topalušić 1, 10000 Zagreb

Web stranica:

<https://demografijaimladi.gov.hr/>

Kontakt za pisane podneske građana e-mail:

info@demografijaimladi.hr

Telefon:

01/555-7111, 01/555-7013

Vrijeme za telefonske upite građana:

utorak i četvrtak od 09.00 do 12.00 sati

putem broja 099 3244 664

HRVATSKI ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

Direkcija

Adresa:

Margaretska 3, 10000 Zagreb

Web stranica:

www.hzzo.hr

Info e-mail:

info@hzzo.hr

Besplatni info telefon (obvezno zdravstveno osiguranje)

0800-7979

Besplatni info telefon (dopunsko zdravstveno osiguranje)

0800-7989

REGIONALNI UREDI

OSIJEK

Adresa:

Kapucinska 33, 31000 Osijek,

Telefon:

031/220-800

Info e-mail:

pisarnica-osijek@hzzo.hr

SPLIT

Adresa:

Obala Kneza Branimira 14,
21000 Split

Telefon:

021/408-900

Info e-mail:

pisarnica-split@hzzo.hr

RIJEKA

Adresa:

Slogin kula 1, 51001 Rijeka,

Telefon:

051/355-311

Info e-mail:

pisarnica-rijeka@hzzo.hr

ZAGREB

Adresa:

Mihanovićeva ulica 3,
10000 Zagreb

Telefon:

01/4577-150

Info e-mail:

pisarnica-zagreb@hzzo.hr

PODRUČNE SLUŽBE

BJELOVAR

Adresa:

Strossmayerova 2,
43000 Bjelovar

Telefon:

043/225-500

Info e-mail:

pisarnica-bjelovar@hzzo.hr

ČAKOVEC

Adresa:

Eugena Kvaternika 2,
40000 Čakovec

Telefon:

040/372-900

Info e-mail:

pisarnica-cakovec@hzzo.hr

DUBROVNIK

Adresa:

Bana J. Jelačića 2,
20000 Dubrovnik

Telefon:

020/455-210

Info e-mail:

pisarnica-dubrovnik@hzzo.hr

GOSPIĆ

Adresa:

Dr. Franje Tuđmana 6,
53000 Gospić

Telefon:

053/560-810

Info e-mail:

pisarnica-gospic@hzzo.hr

KARLOVAC

Adresa:

Domobraska 4,
47000 Karlovac

Telefon:

047/843-400

Info e-mail:

pisarnica-karlovac@hzzo.hr

KOPRIVNICA

Adresa:

Hrvatske državnosti 3,
48000 Koprivnica

Telefon:

048/621-077

Info e-mail:

pisarnica-koprivnica@hzzo.hr

KRAPINA

Adresa:

Ivana Rendića 7,
49000 Krapina

Telefon:

049/658-600

Info e-mail:

pisarnica-krapina@hzzo.hr

PAZIN

Adresa:

Prolaz Otokara Keršovanića 2,
52000 Pazin

Telefon:

052/610-000

Info e-mail:

pisarnica-pazin@hzzo.hr

POŽEGA

Adresa:
Republike Hrvatske 1c,
34000 Požega
Telefon:
034/254-960
Info e-mail:
pisarnica-pozega@hzzo.hr

SISAK

Adresa:
Franje Lovrića 2,
44000 Sisak
Telefon:
044/515-400
Info e-mail:
pisarnica-sisak@hzzo.hr

SLAVONSKI BROD

Adresa:
Tome Skalice 4,
35000 Slavonski Brod
Telefon:
035/637-255
Info e-mail:
pisarnica-sibrod@hzzo.hr

ŠIBENIK

Adresa:
Biskupa Jerolima Milete 12,
22000 Šibenik
Telefon:
022/201-500
Info e-mail:
pisarnica-sibenik@hzzo.hr

VARAŽDIN

Adresa:

Kolodvorska 20 c,
42000 Varaždin
Telefon:
042/398-600
Info e-mail:
pisarnica-varazdin@hzzo.hr

VINKOVCI

Adresa:
Splitska 16/a,
32100 Vinkovci
Telefon:
032/308-911
Info e-mail:
pisarnica-vinkovci@hzzo.hr

VIROVITICA

Adresa:
Vladimira Nazora 2,
33000 Virovitica
Telefon:
033/840-600
Info e-mail:
pisarnica-virovitica@hzzo.hr

ZADAR

Adresa:
Š. Kožičića-Benje 2, 23000 Zadar
Telefon:
023/208-900
Info e-mail:
pisarnica-zadar@hzzo.hr

**ZAVOD ZA VJEŠTAČENJE, PROFESIONALNU REHABILITACIJU
I ZAPOŠLJAVANJE OSOBA S INVALIDITETOM**
Središnji ured

Adresa:

Radnička cesta 1, 10000 Zagreb

Web stranica:

<https://www.zosi.hr/>

Kontakt za pisane podneske građana e-mail:

info@zosi.hr

INFORMACIJE PUTEM TELEFONA

**SEKTOR ZA VJEŠTAČENJE –
SREDIŠNJI URED ZAGREB**

01/6471-991

01/6458-669

01/6442-706

01/6184-704

01/6458-672

01/6458-662

01/6384-467

Izdvojeno mjesto rada Bjelovar

043/638-136

Izdvojeno mjesto rada Sisak

044/500-461

Izdvojeno mjesto rada Karlovac

047/658-820

PODRUČNI URED VARAŽDIN

042/629-550

042/629-553

042/629-138

042/629-352

042/629-551

042/629-354

Izdvojeno mjesto rada Koprivnica

048/617-096

PODRUČNI URED U OSIJEKU

031/628-239

031/628-234

031/628-231

031/628-662

031/586-538

031/586-537

031/586-471

**Izdvojeno mjesto
rada Slavonski Brod**

035/638-410

Izdvojeno mjesto rada Požega

034/638-336

Izdvojeno mjesto rada Vukovar

032/638-658

Izdvojeno mjesto rada Virovitica

033/628-838

PODRUČNI URED U RIJECI

051/444-797

051/629-285

051/444-795

051/629-284

051/564-075

051/629-287

Izdvojeno mjesto rada Gospić

053/658-431

Izdvojeno mjesto rada Pula

052/555-661

PODRUČNI URED U SPLITU

021/444-497

021/444-496

021/685-624

021/662-832

021/444-482

021/662-837

021/662-833

021/444-481

021/444-482

021/662-838

Izdvojeno mjesto rada Zadar

023/627-416

Izdvojeno mjesto rada Šibenik

022/668-191

Izdvojeno mjesto rada Dubrovnik

020/641-281

Bilješke

SREDIŠNJI DRŽAVNI URED
ZA DEMOGRAFIJU I MLADE

